

Bevarandeplan för Natura 2000-området *SE0520129 Bredmossarna-Fisklössjön*

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t.ex. skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget "Skyddad natur". Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på "kartverktyget skyddad natur". I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Therese Ericsson

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0520129 Bredmossarna-Fisklössjön

Kommun: Tanum

Områdets totala areal: 189,3 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2018-11-21

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2018-12-20

Markägareförhållanden:

Staten

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1995-12-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

7110 - Högmossar

7140 - Öppna mossar och kärr

9010 - Taiga

91D0 - Skogsbevuxen myr

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: Att bevara områdets myrmarker med dess karaktäristiska flora och fauna samt myrholmar med naturskogskaraktär. Prioriterade naturtyper är öppna mossar och kärr samt taiga.

Motivering: Bredmossarna är ett förhållandevis stort och orört myrkomplex för västkustregionen. Myrkomplexet består till största del av öppna mossar och kärr med en karaktäristisk flora och fauna. Myrkomplexet är ett representativt exempel på naturtypen öppna mossar och kärr därtill finns naturtypen taiga samt utvecklingsmark till skogsbevuxen myr. Myrkomplexet är lokalt

påverkad av diken och skogsbruk i de perifera delarna, men sett till sin helhet bedöms myren vara förhållandevis orörd och myrens ekologiska funktioner och hydrologiska förhållanden bedöms intakta. Myrkomplexet är klassat som "mycket höga naturvärden" i länets våtmarksinventering samt ingår i Myrskyddsplan för Sverige, vilken omfattar landets mest skyddsvärda myrar. Vidare är området riksintresse för naturvård.

Prioriterade åtgärder:

-Att förhindra och förebygga verksamheter som kan påverka naturtypernas hydrologi negativt. Eventuella diken med negativ effekt på utpekade naturtyper bör åtgärdas eller tillåtas att växa igen.

-Att förhindra att de öppna våtmarkerna växer igen på grund av mänsklig påverkan, vilket kan innebära behov av extensiv skötsel i form av röjningar av igenväxningsvegetation.

-Naturskogsartade skogsbestånd (taiga och skogbevuxen myr samt utvecklingsmark till dessa naturtyper) ska undantas från skogsbruk och andra verksamheter och tillåtas att utvecklas fritt av naturliga störningar och processer.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Bredmossarna-Fisklössjön ligger öster om Södra Bullaredssjöns nordände i Tanums kommun. Området omfattar en av västkustens större myrkomplex som till största delen består av stora öppna mosseplan med undantag av den norra delen, som övertväras av dråglignande kärr av sluttande typ. I den centrala delen växer bl.a. de för länet mindre vanliga arterna brunag och kallgräs. Laggkärr och kärrdråg är av skiftande karaktär med tråd- och flaskstarr, ängsull och vattenklöver. Vegetationen är karaktäristisk för övergångszonen mellan kustland och inland.

Bredmossen är en häckningslokal för den i länet mindre vanliga ljunpiparen. Här häckar och rastar även andra våtmarksfåglar. Fastmarksholmarna är till stor del bevuxna med skog av naturskogs kvalitet. Skogen på holmarna består av magra barrblandskogar med inslag av hällmark. Skogen som omger myren och Fisklössjön domineras också av barrblandskogar, men är mer eller mindre påverkad av sentida skogsbruk. Myren är påverkad av dikning och skogsbruk i de perifera delarna men saknar i övrigt mänskliga ingrepp. Sett till myren som helhet bedöms dess hydrologiska och ekologiska egenskaper vara intakta.

Bredmossens naturvärden uppmärksammades tidigt och redan 1968 beslutades området som naturreservat. Skogsbruk bedrevs till en början i skogen som omger myren, medan myrholmarna undantogs från skogsbruk. År 1997 köptes marken in av staten och skogsbruk har sedan dess inte bedrivits i området. Myrarna i området är klassade som "mycket höga naturvärden" i länets våtmarksinventering samt ingår i Myrskyddsplan för Sverige, vilken omfattar landets mest skyddsvärda myrar. Vidare är området riksintresse för naturvård.

Vad kan påverka negativt

De mest aktuella hoten mot områdets naturtyper är:

-Förekomst av äldre befintliga diken som kan påverka naturtypernas hydrologi, men även dess vegetationssammansättning. Flera av de befintliga diken har vuxit igen eller är på väg att växa igen, men det kan finnas diken som fortfarande har en negativ påverkan och bör åtgärdas. Även verksamheter utanför området som kan medföra risk för förändrad hydrologi inom området utgör en risk för negativ påverkan på naturtyperna. Majoriteten av naturtyperna ligger dock en bit ifrån områdesgränsen och omges därmed av en naturlig skyddszon av tidigare brukad skog, vilket minskar risken för påverkan från verksamheter utanför området.

-Igenväxning av öppna myrar. Utebliven hävd och uteblivna naturligt störningar är ett av de största hoten mot de öppna myrarna. Många öppna våtmarker har tidigare hävdats genom slåtter. Utebliven hävd kan leda till igenväxning med buskar, sly och vass. Huruvida det förekommit

någon hävd av myrmarkerna i det här området är oklart. Uteblivna naturliga störningar som t.ex. onaturliga variationer i vattenståndet kan också orsaka negativ påverkan på myrarnas vegetation. Igenväxning kan även ske på grund av det diffusa kvävenedfallet, vilket gör att antalet vitmossor minskar, och andelen gräs, buskar och träd på sikt ökar.

-Utöver kvävenedfall kan andra luftföroreningar ha en negativ påverkan på naturtypernas naturliga vegetationssammansättning.

-Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen i områdets tillrinningsområde kan ge drastiska förändringar av vegetationen i angränsande naturtyper, speciellt öppna mossar och kärr. Inom området är dessa åtgärder förbjudna genom naturreservatens föreskrifter. Vidare ligger majoriteten av naturtyperna en bit ifrån områdesgränsen och omges av en naturlig skyddszon av tidigare brukad skog, vilket minskar risken för påverkan från tillrinning utanför området.

-Brist på skogsbränder kan vara ett problem i framför allt taiga, men även skogbevuxna myrar. Till följd av aktiv brandbekämpning är brist på bränder ett hot mot många arter som är beroende av de livsmiljöer som skapas i samband med skogsbränder.

Se även "negativ påverkan" för respektive naturtyp.

Bevarandeåtgärder

Risken för negativ påverkan på områdets naturtyper bedöms vara förhållandevis låg. Många av de faktorer som kan påverka naturtyperna negativt är reglerade i naturreservatets föreskrifter. Skogsbruk är inte reglerat i gällande beslut, men sedan staten, genom Naturvårdsverket, köpt in marken (1997) bedrivs inte längre skogsbruk i området.

Gällande regler

-Det krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillståndsplikten gäller oavsett om verksamheten/åtgärden utförs inom eller utanför Natura 2000-området. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

-Föreskrifter och skötselplan till naturreservatet Bredmossen med Fisklössjön.

-Beträdnadsförbud 1 april-30 juni i syfte att förhindra att störningskänsliga fåglar störs under häckningsperioden.

-Fisklössjön omfattas av strandskydd.

-Det råder förbud mot markavvattning i hela länet samt att torvtäkt omfattas av tillstånds- respektive koncessionsplikt.

-Riksintresse naturvård (NRO 14023 Bredmossarna), omfattar hela området.

Skydd

Området beslutades som naturreservat 1968. Skogsbruk bedrevs till en början i skogen som omger myren. År 1997 köptes marken in av staten och skogsbruk har sedan dess inte bedrivits i området. Fortfarande får dock skogsbruk bedrivas i vissa delar enligt gällande beslut till naturreservatet. Önskvärt vore att införa föreskrifter som förbjöd skogsbruk i hela området för att förtydliga att skogsbruk kan påverka områdets naturtyper negativt, både vad gäller dess flora och fauna och dess hydrologi. I övrigt bedöms gällande föreskrifter till naturreservatet omfatta flertalet av de riskfaktorer som skulle kunna påverka områdets naturtyper negativt. Om skötselåtgärder i form av igenläggning av diken, röjning av igenväxningsvegetation eller utförande av naturvårdsbränder behövs kan skötselplanen behöva revideras.

Skötsel och hänsyn

-Igenväxningsvegetation som uppkommit till följd av befintliga diken eller andra mänskliga ingrepp eller påverkan (exempelvis kvävenedfall) kan med fördel röjas bort.

-Befintliga diken i området, eller som ansluter till området och har en avvattande effekt på

naturtyperna bör om möjligt inte rensas utan tillåtas att växa igen för att på så sätt förbättra naturtypernas hydrologiska förhållanden. Eventuellt kan avvattande diken läggas igen för att på så vis minska negativa påverkan på naturtyperna. Kunskap om befintliga dikens nuvarande effekt och behov av åtgärder är idag bristfällig. Det gamla dikessystemet i östra delen bedöms dock endast ha en svag lokal påverkan på myren och bedöms på sikt växa igen av sig själv. Flera av dessa diken är redan igenväxta. Vid behov av dikesåtgärder som kan medföra risk för att utanförliggande mark påverkas bör åtgärderna generellt föregås av hydrologisk undersökning. Om rättskraftigt tillstånd för dikningen, eller annan åtgärd som medför betydande påverkan på naturtyperna i området finns, kan omprövning eller återkallelse av rättskraftigt tillstånd behöva ske. Återkallelse och omprövning av tillstånd görs av miljödomstolen på ansökan av Länsstyrelsen, Naturvårdsverket eller Kammarkollegiet.

-Taiga och skogbevuxen myr samt utvecklingsmark till dessa naturtyper ska i första hand lämnas orörda och tillåtas formas av naturliga processer. Vid brist på naturliga bränder bör möjligheten till naturvårdsbränningar utredas. Vid spontant uppkomna bränder bör brandbekämpning i första hand inriktas på att förhindra spridning till skogar utanför området.

-Underhåll av angränsande väg i nordost bör ske med försiktighet och väl planerad hänsyn för att minska risk för negativ påverkan på myren i området.

-Vid skogsbruk utanför området, som gränsar till framför allt våtmarksnaturtyp i området bör en skyddszon lämnas. Detta för att minska risk för hydrologisk påverkan och läckage av näringsämnen och miljögifter, vilka kan frigöras vid exempelvis avverkning. En skyddszon mot våtmarken gynnar även fågellivet, bland annat genom att zonerna kan fungera som gömslen men också minskad störning från omgivande mark. Skyddszonens bredd beror på markens egenskaper och terrängförhållandena, men i regel rekommenderas en trädlängd.

Se även "bevarandeåtgärder" för respektive naturtyp.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000-naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**7110 - Högmossar**

Areal: 33,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Vid inventering av naturtyper i området 2018 konstaterades att all myrmark i området bör klassas till naturtypen Öppna mossar och kärr (se vidare naturtyp 7140). Samtliga mosseymar i området saknar högmossarnas tydliga välvning och förekomst av typiska strukturer. När Länsstyrelsen ges tillfälle att uppdatera länets Natura 2000-områden bör därför naturtypen tas bort från området.

7140 - Öppna mossar och kärr

Areal: 35,5 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 68,8 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

All öppen myrmark i området består av naturtypen Öppna mossar och kärr. Öppna mosseplan som är glest bevuxna med småtall dominerar området. Därtill finns kärrdråg, svagt utvecklade laggkärr samt mosaikmyrar med en blandning av mosse- och kärrvegetation. Vegetationen är karaktäristisk för mossar och fattigkärr. Här finns typiska arter som exempelvis taggstarr, vattenklöver, myrlilja, brunag, kallgräs och drågvitmossa

Generell beskrivning av naturtypen

Naturtypen öppna mossar och kärr är generellt en mycket varierad naturtyp och omfattar fattiga till intermediära, öppna eller glest trädbevuxna myrar (< 30 % krontäckning). Hit hör plana eller svagt välvda mossar och tillhörande laggkärr, nordlig mosse, plana och sluttande kärr samt torvbildande mader (sumpkärr). Gungflyn, mjukmattor med mossrik vegetation som flyter på vatten eller lös gyttja ingår även. Naturtypen indelas i två undertyper; svagt välvda mossar samt kärr och gungflyn. Naturlig hydrologi och hydrokemi är viktigt för naturtypen, mindre äldre ingrepp som orsakat lokal störning kan ibland förekomma. Vegetationen ska spegla vad som är normalt för en hydrologiskt intakt myr. Vanligtvis utvecklas myrarna genom naturlig succession, men vissa kan vara präglade av långvarig hävd och bör om möjligt fortsätta slåttas eller betas. Naturtypen är den vanligaste våtmarkstypen i Sverige.

Exempel på typiska arter för naturtypen är nålstarr, vitstarr, Jungfru Marie nycklar, sileshårsarterna, kärrull, vattenklöver, myrlilja, vitag, tuvsäv, björnvitmossa, sotvitmossa, drågvitmossa m.fl.

Naturtypen är känslig för förändrad hydrologi och förändrad hydrokemi, ökad näringstillförsel, igenväxning och störning av myrens torvbildning samt fragmentering och minskade populationer av karakteristiska och typiska arter. Välbevarad grundvattenförekomst är en viktig förutsättning för att naturtypen ska ha fortsatt höga bevarandevärden.

Bevarandemål

Arealen av Öppna mossar och kärr (7140) ska vara minst 68,8 hektar. Naturtypen ska bestå av öppna mosseplan med inslag av eller omgärdade av öppna kärrstråk med förekomst av fattig vegetation. Bottenskiktet ska domineras av vitmossor. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska finnas och förnygra sig. Myrarnas hydrologi ska generellt vara ostörd. Avvattning eller tillrinnande diken eller markskador som medför negativ påverkan ska helst inte finnas, men kan förekomma i mycket begränsade delar. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Hydrokemin ska vara näringsfattig utan betydande mänsklig påverkan.

Kärren ska vara öppna (< 30 % täckningsgrad), enstaka träd och buskar alternativt ett mycket glest trädskikt eller mindre grupper av träd och buskar kan förekomma. Det ska saknas igenväxning av vass, buskar eller träd till följd av mänskliga ingrepp, alternativt förekomma i mycket begränsad utsträckning. Övergången från öppet kärr till skogbevuxen myr och angränsande skogsmark kan ibland vara flytande.

Arter som är främmande för naturtypen ska inte förekomma. Typiska arter av mossor, kärlväxter och fåglar ska förekomma tämligen allmänt.

Negativ påverkan

Risken för negativ påverkan på områdets myrar bedöms vara förhållandevis lågt. Många av de faktorer som kan påverka myrarna negativt är förbjudna i föreskrifterna till befintligt naturreservat. Det finns några äldre diken i myrens ytterkant, speciellt vid östra sidan, om eller hur stor påverkan dessa diken har på naturtyperna är oklart. Även verksamheter utanför området som kan medföra risk för förändrad hydrologi inom området utgör en risk för negativ påverkan på myrarna. Majoriteten av myrmarken ligger dock en bit in i området och omges av en naturlig skyddszon av tidigare brukad skog, vilket minskar risken för påverkan från verksamheter utanför området. I övrigt finns viss risk för igenväxning av det öppna myrarna till följd av det diffusa kvävenedfallet, vilket gör att antalet vitmossor minskar, och andelen gräs, buskar och träd på sikt ökar.

Myrar hotas generellt även av följande faktorer:

- Alla typer av ingrepp på eller i anslutning till området som påverkar de hydrologiska förhållanden utgör hot. Sådana ingrepp kan vara dikning, torvtäkt, byggande av vägar (omfattar även skogsbilvägar), järnvägar etc.
- Körning med skogsmaskiner eller dylikt kan direkt och indirekt (avvattande effekt) skada våtmarkerna. Även terrängkörning i form av exempelvis fyrhjulning kan skada myrens vegetation samt ha en negativ påverkan på hydrologin. Körskador/marskador i intilliggande skogsmark kan medföra läckage av näringsämnen, miljögifter och försurande ämnen till myren, vilka ofta frigörs vid avverkning.
- Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen på myren, men även angränsande skogsbestånd, kan ge drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Påverkan beror dels på hur mycket som sprids ut, men även hur tillrinningen till myren ser ut. Påverkan gäller främst myrar i ytterområdet.
- Alla typer av exploateringar som t.ex. kraftledningar, master, torn i området kan orsaka negativ påverkan, både genom skador på vegetation och hydrologin men även på fågellivet. Exploatering med master, torn och liknande kan även ha en negativ effekt på fågellivet beroende på var de placeras utanför området.
- Friluftsliv kan påverka fågellivet negativt, speciellt störning under häckningssäsong.
- Igenväxning av öppna våtmarker. Utebliven hävd och uteblivna naturliga störningar är ett av de största hoten mot öppna våtmarker. Många öppna våtmarker, framför allt kärr, har tidigare hävdats genom slåtter. Vissa starr- och örtrika kärr i området kan ha varit hävdade tidigare. Utebliven hävd kan leda till igenväxning med buskar, sly och vass. Uteblivna naturliga störningar som t.ex. onaturliga variationer i vattenståndet kan också orsaka negativ påverkan på myrarnas vegetation. Igenväxning kan även ske på grund av det diffusa kvävenedfallet, vilket gör att antalet vitmossor minskar, och andelen gräs, buskar och träd ökar. Igenväxning sker även till viss del genom naturlig succession av öppna myrar, men är i regel en mycket långsam process.
- Utöver kvävenedfall kan andra luftföroreningar ha en negativ påverkan på myrarnas naturliga vegetationssammansättning.

Bevarandeåtgärder

- Befintliga diken ska tillåtas växa igen för att på så sätt förbättra myrens hydrologiska förhållanden. Eventuellt kan avvattande diken läggas igen för att på så vis minska negativ påverkan. Uppföljning av myrvegetationen är viktigt för att bedöma eventuell negativ påverkan från befintliga diken.
- Igenväxningsvegetation som uppkommit till följd av befintliga diken eller andra mänskliga ingrepp kan med fördel röjas bort.
- Vid avverkning av skog som angränsar till myr inom området bör en skyddszon på minst en trädlängd lämnas för att på så vis minska risken för skador på myren, till exempel i form av ökad tillrinning och näringsläckage. En skyddszon mot våtmarken gynnar även fågellivet, bland annat genom att zonerna kan fungera som gömslen men också minskad störning från

omgivande mark.

Se även "bevarandeåtgärder" i den allmänna delen för området.

Bevarandetillstånd

Myrkomplexet bedöms 2018 ha gynnsamt bevarandetillstånd i området. I vissa delar finns lokal påverkan från äldre diken och skogsbruk samt att det eventuellt kan finnas någon äldre torvtäkt för husbehov. Sett till sin helhet bedöms dock myrkomplexet vara förhållandevis orört och myrens ekologiska funktioner och hydrologiska förhållanden bedöms intakta. Bevarandet bedöms vara gott på lång sikt.

9010 - Taiga

Areal: 0 ha. Arealen ej fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 19 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Taigan i området består främst av myrholmar med mager ofta ganska gles barrblandskog med mindre inslag av trivialllövträd. Inslag av hållmarker är vanligt förekommande. Förekomsten av gamla träd är förhållandevis god. Förekomsten av död ved varierar och är i de flesta fall sparsam. Spår av tidigare skogsbruk finns på flera av holmarna, men skogen har trots detta utvecklat eller håller på att utveckla naturskogs-karaktär. Några av holmarna är glest beskogade med förhållandevis rikt inslag av gräs i fåltskiktet. Eventuellt kan skogsbete ha förekommit på dessa holmar tidigare.

Generell beskrivning av naturtypen

Naturtypen taiga förekommer generellt på torr-blöt och näringsfattig-näringsrik mark i boreal-boreonemoral zon. Trädskiktet är normalt mellan 30-100% och består av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg. Inslag av andra trädslag kan förekomma liksom brandfält och stormfällningar. Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli naturskog och den ska befinna sig i ett sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Taigabestånd kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning, men de har aldrig omfattats av större kalavverkning. De hyser ofta en rad hotade arter bland mossor, lavar, svampar och evertebrater (främst skalbaggar).

Exempel på typiska arter för naturtypen är linnea, mattlumner, plattlumner, knärot, ögonpyrola, grönpyrola, tallört, vedtrappmossa, blåmossa, platt fjädermossa, skogshakmossa, garnlav, kattfotslav, läderlappslav, sotlav, skinnlav, lunglav, kandelabersvamp, koralltaggsvamp, ullticka, tallticka, rynkskinn m.fl.

Naturtypen är känslig för faktorer som stör den skogliga kontinuiteten och den naturliga dynamiken. Den är också känslig för förändringar i hydrologin, fragmentering och minskade populationer av karakteristiska och typiska arter. Välbevarad grundvattenförekomst är en viktig förutsättning för att naturtypen ska ha fortsatt höga bevarandevärden.

Bevarandemål

Arealen Taiga (9010) ska vara minst 19 hektar. Skogen ska formas av naturliga störningar och intern dynamik. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende, omkullfallna träd och luckbildning liksom periodvisa störningar som t.ex. svamp- och insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Till följd av naturliga störningar kan eventuellt yngre successionsstadier förekomma under perioder.

Taigan ska domineras av mager barrblandskog med inslag av triviala lövträd. Hydrologi och markens näringsstatus ska vara ostörd och naturlig. Skogen ska sakna eller endast ha en liten mänsklig påverkan. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd (allmänt-rikligt); levande träd med döda träddeklar (tämligen allmänt); död ved i olika former såväl liggande som stående och i olika nedbrytningsstadier (måttligt- rikligt). Det ska inte förekomma främmande och/eller invasiva trädarter (exempelvis contortatall och ädelgran) i naturtypen. Typiska arter av kärllväxter, mossor, lavar, och svampar ska förekomma tämligen allmänt.

Negativ påverkan

Risken för negativ påverkan på områdets taiga bedöms vara låg. De största hoten mot

naturtypen är vanligtvis skogsbruksåtgärder, markavvattnande åtgärder samt ändrad markanvändning. Skogsbruk har varit förbjudet i stora delar av området sedan reservatet bildades, sedan 1997 då staten köpte in området bedrivs inget skogsbruk alls i området. I övrigt är ändrad markanvändning, markavvattning och användande av kemiska bekämpningsmedel förbjudna inom reservatet. Uteblivna naturliga störningar som exempelvis bränder kan dock vara ett hot även om området är skyddat som naturreservat. Även kvävenedfall och andra luftföroreningar kan vara ett hot mot naturtypen, speciellt känsliga lavar.

Faktorer som generellt medför risk för negativ påverkan på taiga:

- Olika former av skogsbruk, i eller i direkt anslutning till naturtypen. Skogsbruk i taiga skadar naturtypens strukturer och förutsättningarna för de typiska arterna. Uttag av träd leder till att träden med dess strukturer och trädlevande arter försvinner vilket är negativt för naturtypen. Avverkning i angränsande skog kan även innebära näringsläckage med förändrad artsammansättning som följd samt att körning med skogsmaskiner eller andra tunga fordon kan påverka hydrologin negativt.
- Upparbetning eller uttag av död ved ur naturtypen. Död ved i olika former är mycket viktiga strukturer i naturtypen. Brist på död ved, framförallt grov död ved, är ofta ett hot mot flera mossor, lavar och svampar som är beroende av dessa livsmiljöer.
- Dikning eller andra markavvattnande åtgärder kan påverka hydrologin negativt.
- Fragmentering, exempelvis genom vägdragning, uppförande av byggnader eller på annat sätt ändrad markanvändning, leder till att avståndet till liknande skogsmiljöer kan bli för stort så att de isoleras från varandra, vilket innebär att vissa arter inte kan spridas mellan de olika bestånden.
- Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen i området kan ge drastiska förändringar av naturtypens naturliga artsammansättning. Liknande spridning av kemiska substanser utanför området kan eventuellt även skada naturtypen genom nedfall eller genom transport med tillrinnande vatten.
- Kvävenedfall kan skapa eutrofiering och leda till oönskade förändringar av artsammansättning. Detta gäller framförallt vissa arter av lavar och mossor.
- Sur nederbörd kan också påverka känsliga arter negativt.

Bevarandeåtgärder

Skogen ska i huvudsak lämnas orörd och tillåtas att formas av naturliga processer. Vid brist på naturliga bränder bör möjligheten till naturvårdsbränning utredas. Vid spontant uppkomna bränder ska brandbekämpning i första hand inriktas på att förhindra spridning till skogar utanför området. Eventuella diken bör inte rensas utan tillåtas att växa igen för att på så sätt förbättra naturtypens hydrologiska förhållanden. Eventuellt kan avvattnande diken läggas igen för att på så vis minska negativ påverkan på naturtyperna. Vid igenläggning av diken kan skötselplanen behöva revideras.

Se även "bevarandeåtgärder" i den allmänna delen för området.

Bevarandetillstånd

Taigan i området har icke gynnsamt bevarandetillstånd. Mängden gamla träd och död ved bör generellt öka. Förutsättningarna att på sikt nå gynnsamt tillstånd bedöms dock vara goda.

91D0 - Skogsbevuxen myr

Areal: 18,93 ha. Arealen ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Skogsbevuxen myr har tidigare funnits inrapporterat för området, men sedan rapporterats bort då det inte funnits någon skogsbevuxen myr som uppfyllt kriterierna för naturtypsdefinitionen. Det finns dock skogsbevuxen myr med potential att på sikt utvecklas till naturtyp. Denna är klassad som utvecklingsmark. Den skogsbevuxna myren består av både kärr och mosseymar samt mosaikmyrar med förhållandevis ung tallskog. Förekomsten av död ved är mycket sparsam. Generellt bedöms den skogsbevuxna myren ha uppkommit på grund av naturlig succession. I något fall kan äldre diken som ansluter eller gränsar till myren ha påskyndat utvecklingen till skogsbevuxen myr. Dikena bedöms dock idag vara mer eller mindre igenvuxna och det är tveksamt om det är motiverat att göra några insatser i form av igenläggning av diken.

Generell beskrivning av naturtypen

Naturtypen skogsbevuxen myr är myrar bevuxna med barr-, bland- eller lövskog. Krontäckningen skall vara 30-100%. Samtliga tallmossar räknas till denna typ, medan de skogsbevuxna kärren får ha en krontäckning på högst 70 %. Vid tätare krontäckning räknas de till sumpskog. Skogen på myrarna ska vara eller i snar framtid kunna utveckla naturskogskaraktär med en varierad åldersfördelning, förekomst av gamla träd och död ved. Vegetationen domineras av bl.a. glasbjörk, tall, gran, ris, starr och vitmossarter.

Skogen ska formas av naturliga störningsprocesser. Naturlig hydrologi och hydrokemi är viktigt för naturtypen, mindre äldre ingrepp som orsakat lokal störning av myren kan ibland förekomma. Välbevarad grundvattenförekomst är en viktig förutsättning för att naturtypen ska ha fortsatt höga bevarandevärden. Skogsbevuxna myrar finns både som delar i större våtmarkskomplex, exempelvis högmossar, men kan även vara friliggande myrar.

Exempel på typiska arter för naturtypen är stjärnstarr, klotstarr, mossviol, kärrviol, flagellkvastmossa, kornknutmossa, bollvitmossa, järpe, spillkråka, videsparv, tretåig hackspett och tjäder.

Naturtypen är känslig för faktorer som stör den skogliga kontinuiteten och den naturliga dynamiken. Den är också känslig för förändringar i hydrologin som t.ex. förändringar i ansluten grundvattenförekomst, fragmentering och minskade populationer av karakteristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen Skogsbevuxen myr (91D0) ska vara cirka 13,5 hektar. Myrarnas hydrologi ska vara ostörd. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller markskador som medför negativ påverkan, undantaget mycket begränsade delar. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året.

Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska finnas och föryngra sig. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa störningar som t.ex. insektsangrepp, stormfällning, översvämningar eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Trädskiktet ska oftast domineras av tall, men en trädslagsblandning av tall, gran och björk kan också förekomma.

Strukturerna gamla träd ska förekomma allmänt-rikligt; levande träd med döda träddeklar tämligen allmänt; död ved i olika former ska förekomma i tämligen allmän-måttlig mängd. Främmande trädarter (exempelvis contorta tall) ska inte förekomma. Typiska och karakteristiska arter bland kärleväxter, mossor och fåglar ska förekomma tämligen allmänt.

Negativ påverkan

Risken för negativ påverkan på områdets skogbevuxna myr bedöms vara lågt. Flera av de faktorer som kan påverka naturtypen negativt är förbjudna i föreskrifterna till befintligt naturreservat samt att skogsbruk inte längre bedrivs i området. Risken för negativ påverkan är störst i anslutning till äldre diken. Hur stor påverkan befintliga diken har på vegetationen och hydrologin är i vissa fall oklart och behöver utredas närmare. Vid eventuella behov av åtgärder (igenläggning av diken) kan skötselplanen behöva revideras.

Se även generella riskfaktorer under ”negativ påverkan” för taiga samt öppna mossar och kärr (undantaget punkten om igenväxning av öppna myrar).

Bevarandeåtgärder

De skogbevuxna myrarna ska tillåtas att utvecklas fritt och förstärka och utveckla naturskogskaraärkt. Eventuella avvattande diken kan läggas igen för att på så vis minska negativa påverkan. Kunskapen om befintliga dikens påverkan i området är bristfällig och bör undersökas närmare för att på så sätt kunna sätta in åtgärder på bästa sätt.

Bevarandetillstånd

Skogbevuxen myr finns idag (2018) endast som utvecklingsmark för området och är därför inte inrapporterad som naturtyp för området. Den skogbevuxna myren bedöms dock ha goda förutsättningar att på sikt utvecklas till naturtyp. Inga skötselåtgärder är motiverade i dagsläget. Om det påträffas diken, eller andra ingrepp, med betydande negativ påverkan på naturtypen bör åtgärder övervägas.

Dokumentation

Artportalen. ArtDatabanken SLU. www.artportalen.se. Uttag 2018-10.

ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Bingman, I. (ed.) 1994: Myrskyddsplan för Sverige. Naturvårdsverket. ISBN 91-620-1113-8.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. 1968. Beslut om bildande av naturreservatet Bredmossen med Fisklössjön. Beslut 1968-04-22.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. 1989. Skötselplan för naturreservatet Bredmossen med Fisklössjön. Beslut 1989-08-07.

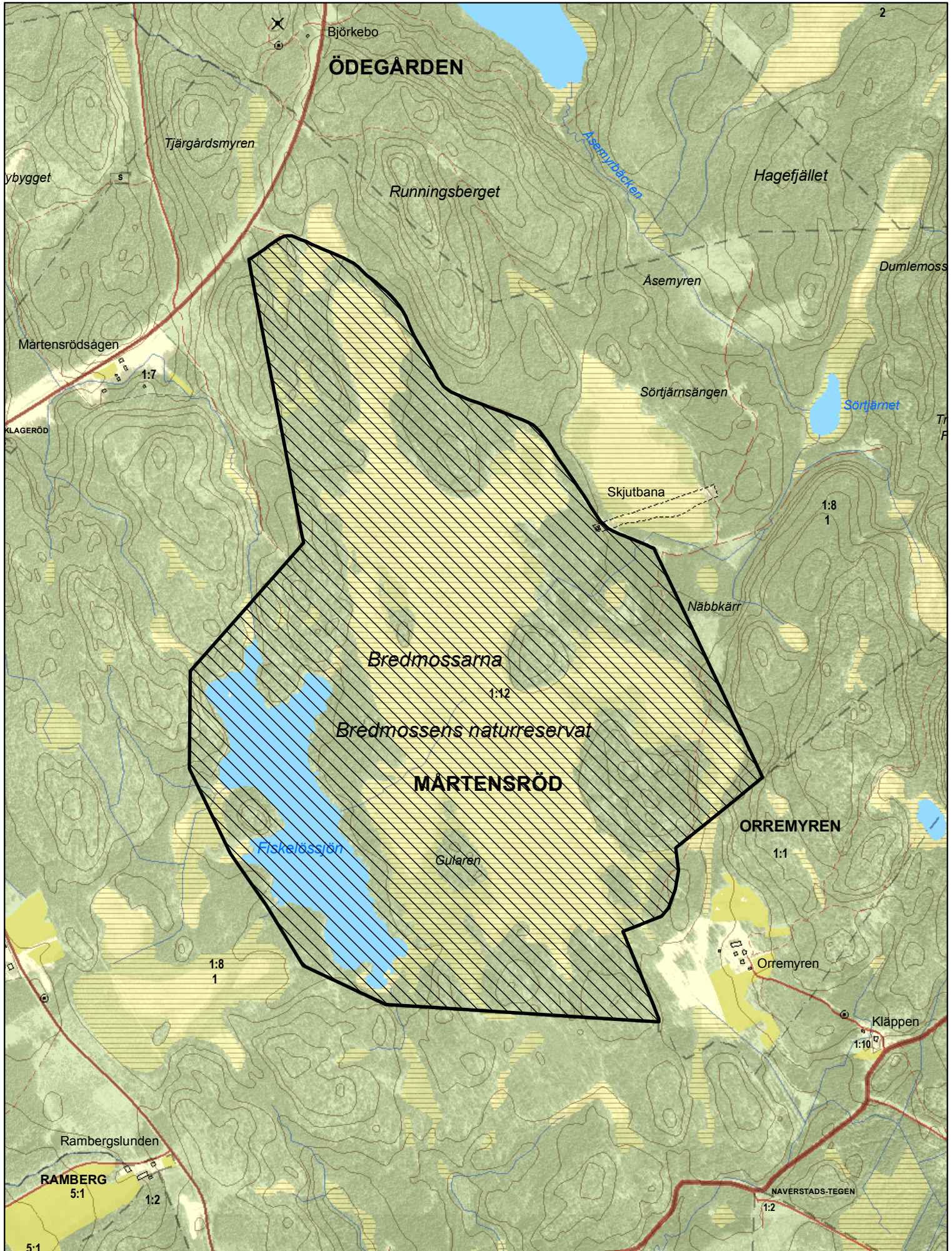
Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. 1983. Skyddsvärda myrar i Göteborgs och Bohus län. Rapport 1983:4.

Länsstyrelsen Västra Götalands län. 2000. Värdebeskrivning riksintresse för naturvård Västra Götaland - NRO 14023 Bredmossarna. Beslut 2000-02-07, reviderat 2008-01-16.

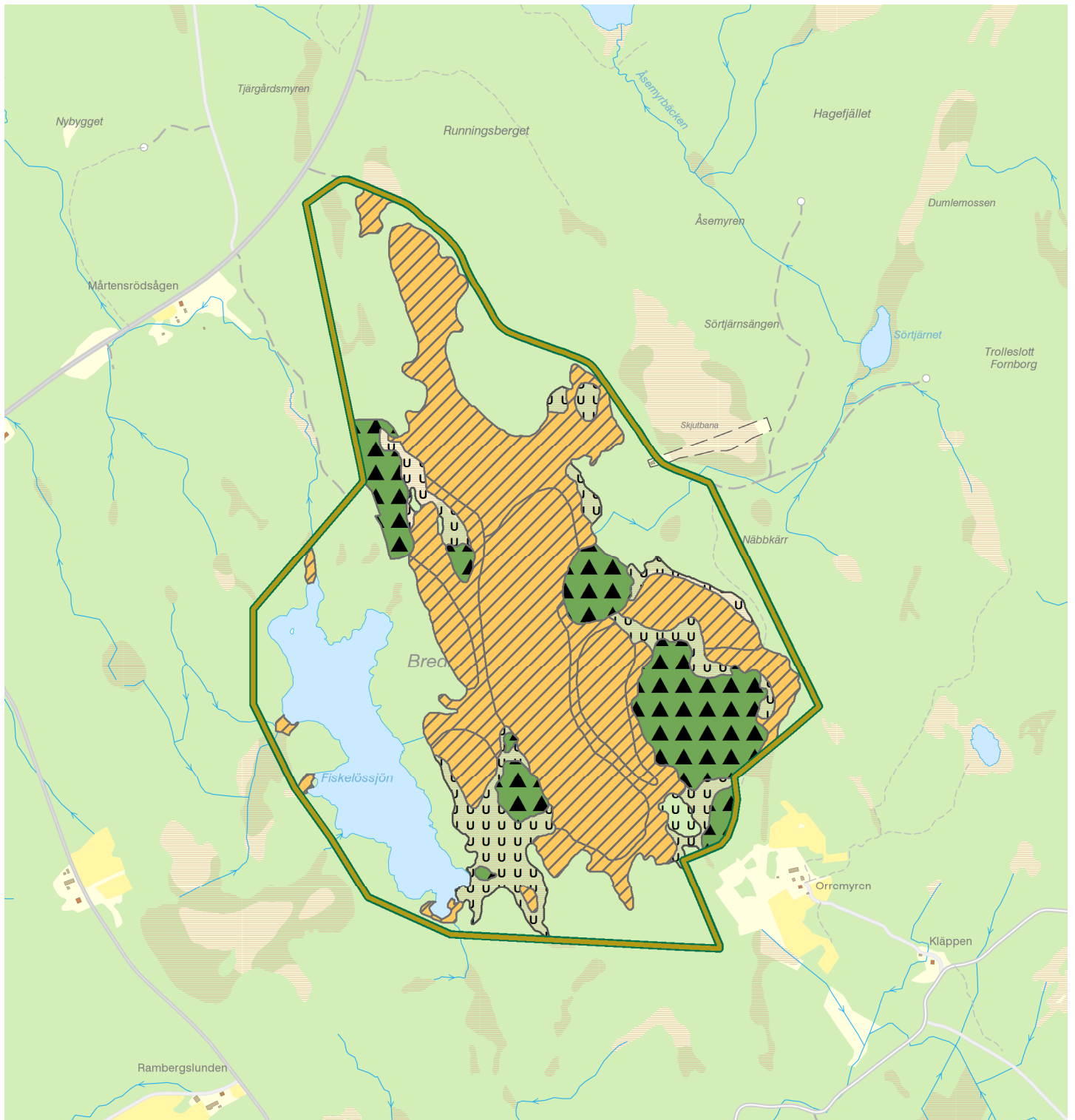
Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Natura-2000/. 2018-10.

Bilagor

1. Natura 2000-områdets avgränsning
2. Naturtypskarta

0 125 250 500 Meters

Natura 2000-naturtypskarta, Bredmossarna-Fisklössjön SE0520129 Tanums kommun

Natura 2000
Habitatdirektivet	7140 - Öppna mossar och
kärr	utvecklingsmark
Naturresevat	9010 - Taiga	

Natura 2000-området Bredmossarna-Fisklössjöns avgränsning är den samma som för naturresevatet Bredmossarna med Fisklössjön.

Utvecklingsmarken i området består främst av myrmark som på sikt kommer att utvecklas till naturtypen skogbevuxen myr. Det finns även en myrholme med utvecklingsmark till taiga.